

Delårsbokslut per augusti 2019

Bilaga 1

Datum

2019-10-04

Diarienummer

KS 2019/0015

Innehåll

Förvaltningsberättelse.....	3
Måluppfyllelse och kvalitet.....	4
Personal.....	7
Utfall och prognos per augusti 2019.....	8
Internräntan.....	9
Pensioner.....	9
Semesterlöneskuld.....	9
Exploateringsintäkter.....	9
Nya lokaler Mörby centrum.....	9
Upparbetade exploateringskostnader på balansen som bokförts.....	9
Momsåtersökning.....	10
Likviditet.....	10
Finansnettot.....	11
Nämndernas nettokostnader och prognos 2019.....	12
Kommunstyrelsen.....	12
Produktionsutskottet.....	12
Överförmyndarnämnden.....	12
Miljö- och hälsoskyddsnämnden.....	13
Byggnadsnämnden.....	13
Tekniska nämnden.....	13
Fastighetsnämnden.....	13
Kultur- och fritidsnämnden.....	13
Utbildningsnämnden.....	14
Socialnämnden.....	14
Investeringar.....	15
Intern kontroll.....	16
Risikanalys.....	16
Djursholms AB.....	17
Redovisningsprinciper 2019 delår per augusti.....	19
Resultaträkning.....	22
Balansräkning.....	23
Finansieringsanalys.....	24

Datum

2019-10-04

Diarienummer

KS 2019/0015

Förvaltningsberättelse

Danderyds kommun helårsprognos för 2019 visar på ett underskott om cirka 79 mnkr, vilket är i princip samma som resultatet för 2018. I tidigare ekonomirapporter har helårsprognosen visat runt 79 mnkr i underskott. Det är en indikation på att prognossäkerheten under året varit god.

Måluppfyllelsen är god men på grund av den ekonomiska situationen har vissa revideringar gjorts för att möta rådande förutsättningar. Ambitionen är dock fortsatt hög och verksamheterna arbetar aktivt för att erbjuda service och tjänster av hög kvalitet.

För att hantera den ekonomiska situationen och för att uppfylla kommunallagens krav på att underskott ska regleras inom tre år, har kommunstyrelsen fattat ett antal beslut under 2019. Bland annat har kommunstyrelsen beslutat att dra ner investeringarna för 2019 med cirka 35 %, krav på vissa nämnder att leverera ett överskott under 2019 och krav på nämnderna att upphöra med underskott¹. Vidare har kommunstyrelsen gett nämnderna i uppdrag att lämna in konsekvensbeskrivning av vad minskade budgetramar för 2020 skulle få för konsekvenser². Konsekvensbeskrivningarna låg till grund för kommunstyrelsens beslut om planeringsförutsättningar och budgetdirektiv för 2020, vilket i sin tur styr vilka effektiviseringar som ska genomföras 2020. Slutligt beslut sker i kommunfullmäktiges budgetbeslut för 2020 och plan 2021-2022.

Den finansiella måluppfyllelsen kommer inte att uppnås och det är på grund av kommunens befarade underskott.

Under ledning av kommunstyrelsen pågår ett intensivt arbete i Danderyds kommun med att balansera kommunens ekonomi, vilket medför att organisationen behöver ställas om till att bli mer kostnadseffektiv. Det är ett intensivt arbete som pågår där det krävs att till 2020 åstadkomma en ekonomi i balans, och som leder till en kostnadseffektiv organisation samtidigt som kommunen erbjuder Danderydsborna hög kvalitet på verksamheten.

¹ Investeringar KS 2019/0056, Överskottsmål och upphöra med underskott KS 2019/0112

² Konsekvensbeskrivning KS 2019/0105

Datum

2019-10-04

Diarienummer

KS 2019/0015

Måluppfyllelse och kvalitet

Kommunfullmäktige beslutade 2017-09-04 § 100 att anta en vision för Danderyds kommun. Att Danderyds kommun har högt ställda ambitioner understryks av visionen som kommunfullmäktige i enighet beslutade att anta och som lyder:

”Danderyd – Sveriges bästa kommun att leva, bo och verka i”

Kommunens vision är vägledande i kommunens och nämndernas arbete med mål. Våren 2018 antog kommunfullmäktige fem övergripande strategiområden med syfte att stärka styrkedjan och tydliggöra visionens intentioner och riktningen för kommunens verksamheter. Kommunens fem strategiområden är utarbetade från kommunens tidigare åtta övergripande mål och de strategier som antogs i samband med fastställandet av visionen. Nämndernas inriktningsmål sorterades in under respektive strategiområde i samband med Budget 2019 och nämndernas verksamhetsplaner.

Den samlade bedömningen av kommunens måluppfyllelse för delåret är att kommunen till stor del kommer att nå upp till de målsättningar som sattes för 2019. Nämnderna har i sina delårsrapporter inte rapporterat några större avvikelser som anses ha negativ effekt på den samlade måluppfyllelsen utan gör i stort bedömningen att årets målsättningar kommer att uppnås. Kommunens ekonomiska situation har dock medfört att nämnderna i vissa fall reviderat sina ambitioner och målsättningar för att dessa bättre ska möta rådande förutsättningar. Ambitionen är dock fortsatt hög och verksamheterna arbetar aktivt för att erbjuda service och tjänster av hög kvalitet.

Här följer en sammanfattande rapportering av kommunens måluppfyllelse inom ramen för respektive strategiområde. En sammanställning av samtliga nämnders resultat och målbedömning återfinns i bilaga 2 *Kommunens måluppfyllelse inklusive nämndmål och nyckeltal för delår 2019*. Nämndernas analyser av måluppfyllelsen återfinns i respektive nämnds delårsrapport.

Hög kvalitet

Danderyds kommun erbjuder service och tjänster av hög kvalitet. Detta innebär att kommunens invånare och näringsliv erbjuds ett gott bemötande, hög tillgänglighet och delaktighet i kontakt med kommunens verksamheter. Kommunen strävar efter öppen dialog där kommunens invånare, föreningar och organisationer ges möjlighet till inflytande. Danderydsborna ska erbjudas en bra och attraktiv service. En positiv utveckling av de kommunala kärnområdena skola, barn- och äldreomsorg skall sättas i fokus.

Kommunens verksamheter har under aktuell period arbetat med att ytterligare utveckla service och tjänster för invånare och näringsliv i syfte att höja kvalitén. Kommunens verksamheter får goda betyg i nationella mätningar avseende de kommunala kärnområdena skola, barn- och äldreomsorg. Studieresultaten i kommunens grund- och gymnasieskolor är av högsta nationella klass. Måluppfyllelsen är sammantaget god och det finns inga större avvikelser att rapportera om utan bedömningen är att målsättningarna för 2019 till stor del kommer att uppnås till årets slut.

Kommunen har under första halvåret arbetat för att öka dialogen med kommunens invånare, föreningar och organisationer.

Datum

2019-10-04

Diarienummer

KS 2019/0015

Tillgängligheten hos kommunens verksamheter bedöms som god. Kommunen har sedan 2017 bedrivit ett projekt i syfte att etablera och implementera ett Kontaktcenter. Projektet har fortgått under första halvåret 2019 och avslutades efter sommaren. Utvärderingen av Kontaktcenter visar att 89 procent av alla inkomna samtal till kommunens huvudnummer besvaras inom 2 minuter och att samtliga inkomna webbärenden hanteras samma dag. Kontaktcenter hanterar idag telefonsamtal och webbärenden för anläggningsavdelningen, fastighetsavdelningen, VA och avfallshantering, bygglovsavdelningen, Kart och mät samt skola/förskola centralt och fritid.

Stor valfrihet

Danderyds kommun erbjuder stor valfrihet i kommunens service och tjänster. Detta innebär att kommunens invånare kan välja inom den kommunalt finansierade servicen utifrån individens önskemål och förutsättningar.

Danderyds kommun erbjuder valfrihet främst inom ramen för skola, utbildning, barnomsorg samt vård och omsorg för funktionsnedsatta och äldre. Detta innebär att kommunens invånare kan välja utförare av dessa tjänster. Utbildningsnämnden bedömer dock att valfriheten avseende val av förskoleklass och grundskola inte riktigt når upp till nämndens målsättningar. Detta eftersom det saknas fristående skolor i Enebyberg, Stocksund och Västra Danderyd varvid de kommunala skolorna måste anpassa sitt utbud och det kan innebära att vårdnadshavare inte får sitt förstahandsval. Inom äldreomsorgen kan de äldre välja mellan olika utförare vad gäller hemtjänst och äldreboende. De egna behoven och de egna önskemålen är vägledande. Resultat från socialstyrelsens äldre enkät visar att andelen äldre som upplever sig ha möjlighet att välja utförare avseende hemtjänst har ökat sedan föregående år. Kommunen har haft som målsättning att under 2019 införa tre digitala jämförelsetjänster som stödjer kundval. Denna målsättning uppnåddes under första halvåret 2019 då digitala jämförelser för skola, äldreomsorg och hemtjänst finns tillgängliga via kommunens webbsida.

Hög attraktivitet

Danderyds kommun är en attraktiv kommun att bo, leva och verka i. Här kombineras den moderna trädgårdsstaden med hållbar stadsmiljö. Kommunen är trygg och säker och erbjuder goda möjligheter för hälsa och välbefinnande. Kommunen ger goda förutsättningar för ett varierat utbud av fritids- och kulturaktiviteter. Danderyds kommun är en attraktiv arbetsgivare som ger möjlighet för medarbetare och chefer att utvecklas.

Kommunens verksamheter arbetar för att stärka Danderyds attraktivitet. Kommunens ekonomiska situation har under 2019 varit kännbar för nämndernas verksamheter som rapporterar vissa negativa avvikelser inom ramen för strategiområdet *Hög attraktivitet*. De målsättningar och aktiviteter som inryms i nämndernas verksamhetsplaner för 2019 omfattar insatser som i vissa fall har uteblivit eller begränsats av ekonomiska skäl. Exempelvis rapporterar Kultur- och fritidsnämnden en avvikelse och bedömer att målet att *Danderyds fritidsgårdar är attraktiva mötesplatser, för ungdomar i åldern 12-18 år, med fokus på hälsa, delaktighet och tillgänglighet* endast delvis kommer att uppnås till årets slut. Kommunens ekonomiska neddragningar har under perioden gett negativ effekt hos fritidsgårdarna som ser sviktande antal besökare till följd av minskade öppettider och avsaknaden av timpersonal med specialkompetens inom exempelvis

Datum

2019-10-04

Diarienummer

KS 2019/0015

musik och idrott. Även övriga verksamheter inom kultur- och fritidsområde bedömer att målen för verksamheten endast delvis kommer att uppnås. Biblioteken i kommunen följer den nationella trenden med allt färre utlån av fysiska böcker men till skillnad från resen av landet så ökar antalet biblioteksbesök i kommunen.

Inom tekniska nämndens ansvarsområde har tre av sex rapporterade nyckeltal negativa utfall för perioden. Verksamheten bedömer att detta till del beror på den ekonomiska situationen och att planerade åtgärder inte har kunnat genomföras. Kommunens mål att vara en attraktiv arbetsgivare uppnås delvis då HME (Hållbart medarbetarengagemang) nästan når målet som är satt till 80 och utfallet för 2019 uppgår till 79 för kommunen som helhet.

Hög effektivitet

Danderyds kommuns verksamheter samverkar och gör rätt prioriteringar för att nå effektivitet. God ekonomisk hushållning ska vara en vägledande princip för all kommunal verksamhet. Danderyds kommun ska ha en låg kommunalskatt.

I Danderyds kommun ska samtliga nämnder bedriva en kostnadseffektiv verksamhet inom sina respektive programområden. I samband med delårsrapporten och verksamhetsberättelsen ska varje nämnd redovisa samband mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser. Kommunens verksamheter arbetar aktivt för att möta de utmaningar som kommunens ekonomiska situation innebär för organisationen. Det framgår av nämndernas rapporter att kommunens ekonomiska situation i vissa avseenden har medfört att ambitionerna under 2019 har fått revideras och sänkas. Konkret innebär detta att enskilda nyckeltal inte har uppnått fastställda målvärden som beslutades innan revideringen gjordes. Ett sådant exempel är från fastighetsnämnden där antalet elektroniska passagesystem som planerades införas under 2019 initialt var uppsatt till tio stycken men där verksamheten reviderat målsättningen till fem för året. Målsättningen är att fortsatt kunna erbjuda kommunens invånare en god service med bibehållen kvalitet men att vissa utvecklingsprojekt har skjutits på framtiden.

Stark utveckling

Danderyds kommun utvecklar och förbättrar ständigt den service och de tjänster som kommunen erbjuder. Företag erbjuds goda förutsättningar att etablera sig och verka i kommunen. Danderyd präglas av en god och hälsosam miljö och kommunens verksamheter arbetar för en långsiktigt hållbar utveckling. Omvärldsanalys, utvärdering och digitalisering är grunden för innovativ utveckling i kommunens arbete.

Danderyds kommun utvecklar och förbättrar ständigt de tjänster som kommunen erbjuder. Under 2019 har kommunen bland annat arbetat för ytterligare förenkla och förbättra servicen till medborgarna genom digitalisering. Ett mål har varit att implementera minst 65 stycken e-tjänster under året och detta har uppnåtts under perioden. Ett annat fokusområde under 2019 är näringslivet och företagens förutsättningar att etablera sig och verka i kommunen. Danderyds kommun får generellt goda resultat i olika nationella rankingar avseende näringsliv och företagande, målsättningen är att detta bibehålls eller förbättras under året. Kommunens placering är på fjortonde plats i Svenskt näringslivs kommunrankning av företagsklimat för 2019. Det innebär att kommunen tappar två placeringar från tolfte plats 2018. Av samtliga kommuner i Stockholms län är Danderyds kommun på fjärde plats efter Solna,

Datum

2019-10-04

Diarienummer

KS 2019/0015

Sollentuna och Upplands Väsby. Av verksamheterna som möter näringslivet i det dagliga arbetet visar resultatet från Stockholm Business Alliance (SBA) mätning av nöjd-kund-index att företagen överlag är nöjda med kommunens service.

Finansiella nyckeltal

Danderyds kommun kommer att ha svårt att leva upp till de finansiella nyckeltal som kommunfullmäktige beslutade om för 2019.

Finansiella nyckeltal	Målvärde 2019	Prognos helår 2019	Utfall Helår 2018
Resultat	> 0	Rött	-78,4
Resultat enligt balanskrav	> 0	Rött	-91,1
Genomsnittlig nettokostnadsutveckling	< 3,5 %	Rött	3,9
Soliditet	45 %	Gult	50,1
Soliditet inkl. pensionsåtaganden	25 %	Gult	30,3
Självfinansieringsgrad av nettoinvesteringar	40 %	Rött	16
Nettokostnadernas andel av skatteintäkter	100 %	Rött	104,3

Personal

Månadsavlönade	Antal personer	Antal årsarbetare 2019	Antal årsarbetare 2018	Förändring
Tills vidare	1 396	1 319.1	1 412.8	-93.6
Visstid	147	119.5	139.4	-19.9
Samtliga anställningsformer	1 536	1 438.7	1 552.2	-113.5

Antalet årsarbetare i kommunen har minskat med 113,5 person från augusti 2018 till augusti 2019. Bildningsförvaltningen är den största förvaltningen med 67 % av kommunen anställda (augusti 2019). Bildningsförvaltningen har under perioden augusti 2018 till augusti 2019 minskat antal anställda med 83,1 personer (8,1 %). Under samma period har Kommunledningskontoret minskat med 6,5 personer (6,2 %), Socialkontoret med 19,5 personer (5,7 %), Miljö- och stadsbyggnadskontoret med 0,5 personer (1,7 %) och Tekniska kontoret med 5 personer (10,7 %). Av de som har slutat utgör de som har sagt upp sig på egen begäran 71 %, de som har gått i pension 14,5 %, och övriga orsaker 14,5 %.

Datum

2019-10-04

Diarienummer

KS 2019/0015

Utfall och prognos per augusti 2019

Resultatet per 31 augusti 2019 är negativt om cirka -21 mnkr. Det balanskravsmässiga resultatet för första halvåret uppgår till cirka -21 mnkr. Det är cirka 3 mnkr bättre jämfört med samma period föregående år.

Helårsprognosen för årets resultat för helåret 2019 är negativt om cirka -79 mnkr och resultatet enligt balanskravet är negativt om cirka -112 mnkr.

(mnkr)	Utfall	Utfall	Prognos	Budget	Avvikelse	
	Aug	Aug	helår	helår	mot budget	
	2018	2019	2019	2019	mnkr	%
Kommunstyrelsen inkl. valnämnden	-77,7	-76,5	-120,6	-127,6	7,0	5%
- Produktionsutskottet	-6,5	-7,5	-5,5	0,0	-5,5	0%
Revision	-0,4	-0,4	-1,1	-1,3	0,2	15%
Överförmyndarnämnden	-2,2	-2,2	-3,3	-3,6	0,3	8%
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-4,5	-5,2	-9,0	-9,3	0,3	3%
Byggnadsnämnden	-6,8	-8,3	-14,0	-14,2	0,2	1%
VA-verksamhet och Avfall	-11,6	-2,8	0,0	0,0	0,0	0%
Tekniska nämnden	-53,7	-62,6	-87,8	-94,8	7,0	7%
Fastighetsnämnden	4,1	7,3	6,6	6,5	0,1	2%
Kultur- och fritidsnämnden	-58,4	-59,6	-90,6	-93,6	3,0	3%
Utbildningsnämnden	-586,0	-606,6	-898,6	-884,8	-13,8	2%
Socialnämnden	-409,9	-432,3	-647,4	-627,2	-20,2	3%
Summa	-1 213,6	-1 256,6	-1 871,3	-1 849,9	-21,4	1%
Avgår internränta	21,4	19,4	29,0	59,5	-30,5	51%
Nämndernas nettokostnader	-1 192,2	-1 237,2	-1 842,3	-1 790,4	-51,9	3%
Pensioner, PO-differens m.m.	-21,3	-41,7	-56,6	-51,5	-5,1	10%
Semesterlöneskuld (differens)	32,2	31,9	0,0	0,0	0,0	0%
Realisationsvinster, exploatering	9,3	0,0	0,0	34,0	-34,0	100%
Nya lokaler Mörby centrum	0,0	-3,6	-3,6	-3,6	0,0	0%
Övriga intäkter	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0%
- engångskostnad, exploatering	0,0	-19,9	-19,9	0,0	-19,9	0%
Momsåtersökning (åren 2016–2018)	0,0	9,0	9,0	0,0	9,0	0%
Försäljning av anläggningstillgångar	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	0%
Verksamhetens nettokostnad	-1 171,3	-1 261,4	-1 913,3	-1 811,5	-101,8	6%
Skatteintäkter, utjämning. & bidrag	1 148,3	1 213,3	1 812,7	1 827,9	-15,2	1%
Extern medelsförvaltning	0,0	0,0	0,0	1,0	-1,0	100%
Finansnetto	-0,5	26,8	21,3	-6,0	27,3	455%
Årets resultat	-23,5	-21,3	-79,3	11,4	-90,7	796%
Balanskravskorrigerering	-1,2	-0,1	-32,3	0,0	-32,3	0%
Resultat enligt balanskravet	-24,7	-21,4	-111,6	11,4	-123,0	1072%

Datum

2019-10-04

Diarienummer

KS 2019/0015

Nämnderna inklusive produktionsutskottet prognostiserar sammantaget ett underskott om -21,4 mnkr jämfört med budget. Det är en smärre förbättrad prognos jämfört med juniprognosen som var -23,1 mnkr. Produktionsutskottet och utbildningsnämnden försämrats sin prognos jämfört juni med 0,2 mnkr respektive 0,5 mnkr. Samtidigt som kommunstyrelsen och socialnämnden förbättrats sina prognoser med 1,7 mnkr respektive 0,6 mnkr.

Internräntan

Prognosen för internräntan avviker negativt med 30,5 mnkr mot budget. Orsaken till avvikelsen är brister i ekonomiprocesserna. Avvikelsen har varit känd under hela 2019 och underskottet som konstaterades i prognos 1 kvarstår.

Pensioner

KPA:s prognos per augusti visar att kommunens pensionskostnader för 2019 förväntas öka med cirka 10 mnkr jämfört budget. Huvudorsaken till att avsättningen för pensioner ökat är på grund av att 68 nyanställda under 2018 inte rapporterades från kommunens system till KPA. Det har fått konsekvensen att prognosen per mars månad som kommunen utgick ifrån i tidigare prognoser varit för låg. Den ökade kostnaden upptäcktes först i juniprognosen när KPA fick de senaste siffrorna över antalet nyanställda.

Semesterlöneskuld

Semesterlöneskulden förväntas i prognosen per augusti att vara eliminerad vid årsskiftet.

Exploateringsintäkter

Budget för 2019 bygger på 34,0 mnkr i exploateringsintäkter. Inga beslut är fattade som leder till en intäkt 2019. Av försiktighetsprincip prognosticeras därför att inga exploateringsintäkter inkommer under 2019 i denna prognos.

Nya lokaler Mörby centrum

Prognos för kostnader förknippade med nya kommunlokaler i Mörby Centrum är enligt budget och uppgår till 3,6 mnkr

Upparbetade exploateringskostnader på balansen som bokförts

Det är cirka 20 exploateringsprojekt som kommunstyrelsen drivit som är avslutade och kostnader som ligger kvar på balansen som ska resultat föras under 2019, totalt 19,9 mnkr. Tidigare aviserade exploateringsprojekt som *Mörby Centrum, exploatering* (cirka 14 mnkr), *Mörby Centrum, arkitekttävling* (cirka 1,5 mnkr), *Kvarteret telefonen* (cirka 1,7 mnkr) samt *Dalen 16* (cirka 1,5 mnkr).

Datum

2019-10-04

Diarienummer

KS 2019/0015

Utöver dessa fyra projekt har kommunledningskontoret resultatfört cirka 16 andra exploateringsprojekt om cirka 1,2 mnkr. Exploateringsprojekt så som *Busshållplats E18, del av Djursholm 2:369* (cirka 0,3 mnkr), *Del av Danderyd 2:143 m.fl. Returpark* (cirka 0,3 mnkr), *Strandängen* (cirka 0,3 mnkr) och *Församlingsgården* (cirka 0,1 mnkr).

I nedanstående tabell återfinns det som är utgående balans för de exploateringsprojekt som Danderyds kommun har som överstiger en 0,5 mnkr i kostnad. De exploateringsprojekt som understiger 0,5 mnkr i kostnad ingår i övriga projekt.

Exploateringsprojekt	Utgående balans 2019-08-31
Tunnelförläggning/överdäckning E18	14 591 668
Ginnungagap 2 fd Pärkans fsk	10 106 719
Tennisanläggning, Djursholm 2:447	8 819 210
- varav miljösanering förorenad massa	8 586 370
Golfbanevägen, bostäder	3 401 983
Djursholms torg, Djursholm 2:411 m.m.	2 267 945
Kevingskolan	1 143 725
Danderyd 3:95, Gropen	908 401
Del av Danderyd 2:1 Badhus m.m.	861 613
Rinkebyvägen	834 096
Kvarteret Kraftledning	805 112
Enebytorget östra, Ploggen m.m.	788 726
Östra Mörbylund, kv Sjukhuset	748 767
Nora torg	530 958
Övriga projekt	1 589 033
Summa	47 397 953

Momsåtersökning

Kommunledningskontoret har genomlyst kommunens rätt till retroaktiva momsåtersökningar mellan åren 2016–2018. Det har resulterat i att kommunen fått tillbaka cirka 9 mnkr i moms och således bokfört en nettointäkt om 9 mnkr.

Likviditet

Kommunen har lån på tillsammans cirka 700 mnkr per 31 augusti 2019. Utöver det har kommunen nyttjat checkkrediten med cirka 120 mnkr per 31 augusti 2019. Kommunens låneram, som är beslutad av kommunfullmäktige, är 850 mnkr och 300 mnkr för checkkrediten. Kommunen kommer behöva låna ytterligare 150 mnkr under oktober månad 2019 för att säkerställa att kommunen har likviditet för att betala investeringarna under 2019.

Datum

2019-10-04

Diarienummer

KS 2019/0015

Finansnettot

Prognosen för finansnettot (nettosumman av kommunens finansiella kostnader och finansiella intäkter) exklusive marknadsvärdet på kommunens förvaltade pensionskapital är cirka -11 mnkr. Det är en försämring med cirka 5 mnkr jämfört med budget på -6,0 mnkr. Orsaken till det är kostnader för ränta på pensionsavsättningar till KPA som är cirka 5 mnkr.

I finansnettot ligger även marknadsvärdet på kommunens förvaltade pensionskapital. Marknadsvärdet per augusti uppgår till cirka 137 mnkr och anskaffningsvärdet är cirka 105 mnkr. Värdeökningen blir strax över 32 mnkr netto och kommer att fluktuera under året beroende på hur det går med fonden som kommunen investerat i. Värdeökningen ska sedan tas bort från resultatet enligt balanskravet, därav siffran cirka 32 mnkr på balanskravskorrigerings.

Kapitalförvaltning marknadsväder (mnkr)	Utfall Aug 2019	Utfall Aug 2018	Utfall Dec 2018
Förvaltare			
Clens	137,4	144,3	121,4
Totalt	137,4	144,3	121,4

Datum

2019-10-04

Diarienummer

KS 2019/0015

Nämndernas nettokostnader och prognos 2019

(mnkr)	Utfall	Utfall	Prognos	Budget	Avvikelse mot budget	
	Aug	Aug	helår	helår	(mnkr)	(%)
	2018	2019	2019	2019		
Kommunstyrelsen inkl. valnämnden	-77,7	-76,5	-120,6	-127,6	7,0	5%
- Produktionsutskottet	-6,5	-7,5	-5,5	0,0	-5,5	0%
Revision	-0,4	-0,4	-1,1	-1,3	0,2	15%
Överförmyndarnämnden	-2,2	-2,2	-3,3	-3,6	0,3	8%
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-4,5	-5,2	-9,0	-9,3	0,3	3%
Byggnadsnämnden	-6,8	-8,3	-14,0	-14,2	0,2	1%
VA-verksamhet och Avfall	-11,6	-2,8	0,0	0,0	0,0	0%
Tekniska nämnden	-53,7	-62,6	-87,8	-94,8	7,0	7%
Fastighetsnämnden	4,1	7,3	6,6	6,5	0,1	2%
Kultur- och fritidsnämnden	-58,4	-59,6	-90,6	-93,6	3,0	3%
Utbildningsnämnden	-586,0	-606,6	-898,6	-884,8	-13,8	2%
Socialnämnden	-409,9	-432,3	-647,4	-627,2	-20,2	3%
Summa	-1 213,6	-1 256,6	-1 871,3	-1 849,9	-21,4	1%
Avgår internränta	21,4	19,4	29,0	59,5	-30,5	51%
Nämndernas nettokostnader	-1 192,2	-1 237,2	-1 842,3	-1 790,4	-51,9	3%

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen prognostiserar en positiv avvikelse mot budget med 7,0 mnkr varav 0,5 mnkr är hänförliga till valnämnden. Den positiva avvikelsen beror främst på att kommunledningskontoret inte har återanställt uppkomna vakanser under perioden samt minskat konsultkostnaderna.

Produktionsutskottet

Produktionsutskottet prognostiserar ett negativ avvikelse med 5,5 mnkr mot budget. För förskolor prognostiseras en negativ avvikelse med 2,8 mnkr, för ungdom och skola prognostiseras en negativ avvikelse med 4,0 mnkr, vilket delvis motverkas av en positiv avvikelse hos produktionsledningen med 1,3 mnkr. Den främsta orsaken till den negativa avvikelsen beror på överkapacitet av barn- och elevplatser och arbete sker för att anpassa lokalerna till efterfrågan. Arbete sker också med att anpassa organisationen till verksamheten samt ett minskat verksamhetsstöd. Utbildningsnämnden har också beslutat om en ny resursfördelningsmodell för att få en ekonomi i balans.

Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämndens prognostiserar en positiv avvikelse med 0,3 mnkr mot budget. Den positiva avvikelsen beror främst på lägre utbetalningar till gode män för ensamkommande då antalet barn är lägre än det budgeterade samt att ärendemängden totalt minskat något mot förväntad mängd.

Datum

2019-10-04

Diarienummer

KS 2019/0015

Miljö- och hälsoskydds nämnden

Miljö- och hälsoskydds nämnden prognostiserar en positiv avvikelse med 0,3 mnkr mot budget. Alla verksamheter prognostiserar små överskott vilket tillsammans bidrar till den positiva avvikelsen.

Byggnadsnämnden

Byggnadsnämnden prognostiserar en positiv avvikelse med 0,2 mnkr mot budget. Bygglövsverksamheten prognostiserar en positiv avvikelse med 0,4 mnkr främst på grund av att en tjänst inte kommer bli tillsatt med anledning av besparingar i kommande årsbudget. Den positiva avvikelsen motverkas delvis av mätning- och kartverksamheten som prognostiserar en negativ avvikelse med 0,2 mnkr på grund av att kostnaderna för projektet flytt av förråd med kart - och mäthandlingar samt projektet digitalisering av kart- och mäthandlingar överstiger budget.

Tekniska nämnden

Tekniska nämnden prognostiserar en positiv avvikelse med 7,0 mnkr mot budget. Störst positiv avvikelse prognostiseras för gator och trafik med 5,2 mnkr som beror på besparingar. Även för park- och naturförvaltningen och hamnförvaltningen prognostiserar positiva avvikelser med 1,5 mnkr respektive 0,3 mnkr som beror på besparingar.

Fastighetsnämnden

Fastighetsnämnden prognostiserar en positiv avvikelse med 0,1 mnkr mot budget. Den positiva avvikelsen beror främst på att reparationskostnader och kostnader för tillsyn och skötsel prognostiserar en positiv avvikelse med 4,4 mnkr som beror på stramare riktlinjer för åtgärder i kommunens fastigheter. Den positiva avvikelsen beror också på lägre kostnader för tillsyn och skötsel med 2,0 mnkr som beror på restriktivare förvaltning av mark, samt lägre lönekostnader med 1,0 mnkr. Intäkterna prognostiseras också bli högre än budget på grund av högre hyresintäkter än budgeterat. Den positiva avvikelsen motverkas delvis av negativa avvikelser för hyreskostnader, vinterkostnader, elkostnader konsultkostnader och kapitalkostnader.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden prognostiserar en positiv avvikelse med 3,0 mnkr mot budget. Alla verksamheter prognostiserar positiva avvikelser. För anläggningar och föreningsstöd prognostiserar en positiv avvikelse med 1,2 mnkr som beror på lägre personalkostnader och ny driftorganisation. Fritidsgårdar prognostiserar en positiv avvikelse med 0,4 mnkr som beror på vakanser under sommaren samt att timpersonal inte nyttjats för lovaktiviteter och sommarkollo. För biblioteken prognostiseras en positiv avvikelse med 0,8 mnkr som beror på att vakanser inte tillsatts och lägre hyreskostnader.

Datum

2019-10-04

Diarienummer

KS 2019/0015

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden prognostiserar en negativ avvikelse med 13,8 mnkr mot budget. Flera verksamheter prognostiserar negativa avvikelser. Störst negativ avvikelse prognostiseras för särskolan med 6,4 mnkr som beror på lägre statsbidragsintäkter och fler elever och större behov än budgeterat. Bildningsförvaltningen har av utbildningsnämnden fått i uppdrag att se hur särskolan bäst organiseras för en bra och effektiv styrning. För grundskola prognostiseras en negativ avvikelse med 5,4 mnkr som beror på högre kostnader för tilläggsbelopp och verksamhetsstöd för elever med behov av särskilt stöd, fler elever samt högre kostnader för skolskjuts. Den negativa avvikelsen på förskola med 1,8 mnkr beror på färre barn och lägre statsbidragsintäkter än budgeterat. Kommunal vuxenutbildning prognostiserar en negativ avvikelse med 1,6 mnkr som beror på fler elever. Nämnd och förvaltning prognostiserar en positiv avvikelse med 1,5 mnkr som beror på en effektivisering av administrationen, ej tillsatta vakanser, samt besparingsåtgärder.

Socialnämnden

Socialnämnden prognostiserar en negativ avvikelse med 20,2 mnkr mot budget. Den negativa avvikelsen beror främst på individ och familjeomsorg som prognostiserar en negativ avvikelse med 21,0 mnkr, som beror på att kostnaderna för ensamkommande barn prognostiseras bli högre än budgeterat. Funktionshinderomsorg prognostiserar en negativ avvikelse med 8,5 mnkr som beror på en ökning av antalet personer som beviljats bostad med särskild service och personlig assistans. Äldreomsorgen prognostiserar en positiv avvikelse med 8,5 mnkr som beror på höjda avgifter inom äldreomsorgen och att hemtjänsten vidtagit besparingsåtgärder.

Datum

2019-10-04

Diarienummer

KS 2019/0015

Investeringar

Utfallet per augusti uppgår till 99,5 mnkr mot budget. Årets investeringar prognostiseras uppgå till 212,5 mnkr vilket innebär lägre utgifter än budget med 76,3 mnkr.

Avvikelsen beror främst på tidsförskjutningar samt att många projekt prognostiserar lägre utgifter än budgeterat.

Nedan redovisas en sammanställning nämndvis för investeringarna.

(mnkr)	Utfall	Utfall	Prognos	Budget	Avvikelse	
	Aug 2018	Aug 2019	Helår 2019	helår 2019	mot budget mnkr	%
Kommunstyrelsen	-3,1	-0,3	-0,6	-5,9	-5,3	90%
-Produktionsutskottet	-1,1	-0,3	-1,0	-3,3	-2,3	70%
Överförmyndarnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0%
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	0,0	0,0	-0,2	-0,4	-0,2	50%
Byggnadsnämnden	-0,4	-0,1	-0,7	-1,8	-1,1	61%
VA-verksamhet och Avfall	-4,0	-5,4	-38,8	-57,4	-18,6	32%
Tekniska nämnden	-95,9	-28,4	-48,9	-66,5	-17,6	26%
Fastighetsnämnden	-78,2	-58,7	-113,1	-132,9	-19,8	15%
Kultur- och fritidsnämnden	-4,2	-5,8	-8,7	-20,2	-11,5	57%
Utbildningsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0%
Socialnämnden	-0,4	-0,5	-0,5	-0,4	0,1	25%
Summa investeringar	-187,3	-99,5	-212,5	-288,8	-76,3	26%

De främsta avvikelserna beror på förskjutningar av investeringarna framåt i tiden.

Däremot har projektet Danarö 6 slutförts och redovisar en positiv avvikelse.

För fastighetsnämnden är det främst projektet Stationsvägen 18 LSS-boende som prognostiserar en positiv avvikelse. För VA-verksamhet och avfall prognostiseras en stor avvikelse främst på grund av en positiv avvikelse för projektet Mörby centrum. För tekniska nämnden är det främst projekt inom belysning samt energieffektivisering som prognostiserar en positiv avvikelse.

Kultur- och fritid kommer att fatta beslut i ett särskilt ärende om ispist och kylanläggning Danderydsvallen vilket kan påverka helårsprognosen för investeringarna. I nuvarande prognos är antagandet att de inte hinner använda de investeringsmedel de har blivit tilldelade för Danderydsvallen under 2019.

Datum

2019-10-04

Diarienummer

KS 2019/0015

Intern kontroll

Samtliga förvaltningar har i uppdrag att via stickprov genomföra kontroll av de fakturor som avser förtroendekänsliga poster inkluderande utbildning, resor, extern och intern representation. Resultatet av granskningen är överlag bra. Uppföljning av samtliga nämnders övriga internkontrollpunkter sker i samband med årsbokslutet.

Riskanalys

Från och med 2019 gäller lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning. Som en följd av detta har Rådet för kommunal redovisning (RKR) arbetat fram nya rekommendationer³ baserade på den nya lagstiftningen. I den nya lagstiftningen har det blivit tydligare att kostnader för bland annat översikts- och detaljplaner ska tas som en direkt kostnad i resultatet. Dessa kostnader får inte tas som en investering. Det gäller även exploateringsprojekt bakåt i tiden. Kommunen har gjort en ansats under 2019 med att resultat föra exploateringskostnader för cirka 20 exploateringsprojekt, totalt 19,9 mnkr, men det finns risk att det är fler kostnader som bör resultat föras. Därför behöver ekonomiavdelningen tillsammans med verksamheterna ytterligare gå igenom de exploateringsprojekt som finns på balansen och även färdiga exploateringsprojekt från exempelvis 2017 och framåt. Risken är svår att bedöma i dagsläget, mer analys krävs innan den bedömningen kan göras. Däremot kan det sägas att det är den enskilt största risk som kan påverka kommunens resultat på ett negativt sätt under 2019.

Andra risker är att verksamheternas prognos försämras under året. Exempelvis prognostiserar verksamheten skolor i den egna regionen ett underskott om cirka -4 mnkr per sista augusti 2019 och utfallet för skolorna i bokslutet 2018 uppgick till cirka -13 mnkr. Ett annat exempel är om beslut tas av kommunfullmäktige kring avveckling av hemtjänsten i egen regi, kan det leda till att socialnämnden behöver bokföra eventuella avvecklingskostnader under 2019.

En annan risk är ytterligare minskade skatteintäkter som kan vägas upp av att kommunen erhåller generella statsbidrag. Förra året erhöll kommunen ca 6,0 mnkr i generella statsbidrag. I SKL:s skatteprognos, som kommunledningskontoret använder, ingår inga generella statsbidrag.

En positiv möjlighet är att kommunen erhåller exploateringsintäkter under året, men av försiktighetsprincip är antagandet i prognosen att inga exploateringsintäkter inkommer under 2019.

³ RKR:s idéskrift, Redovisning av kommunal markexploatering maj 2019

Datum

2019-10-04

Diarienummer

KS 2019/0015

Djursholms AB

Djursholm AB är ett helägt dotterbolag vars syfte är att äga och förvalta kommunala fastigheter. Bolaget ingår i den sammanställda redovisningen.

Bolagets verksamhet fram till och med augusti 2019 visar ett utfall om 2,5 mnkr.

Periodens hyresintäkter om cirka 12 mnkr och kostnader om cirka 9 mnkr stämmer i princip med budget. Prognosen för helåret 2019 är som budget, ett positivt resultat på cirka 2 mnkr.

Resultaträkning

Kronor		2019-01-01 2019-08-31	2018-01-01 2018-08-31	2018-01-01 2018-12-31
	Not			
Rörelsens intäkter	2			
Hyresintäkter	3	12 115 178	11 686 158	15 474 989
Övriga rörelseintäkter		-6	1	3
Summa rörelsens intäkter		12 115 172	11 686 159	15 474 992
Rörelsekostnader	4			
Övriga externa kostnader	5	-5 252 093	-4 956 047	-10 745 392
Av- och nedskrivningar av fastigheter och pågående nyanläggning		-3 238 472	-2 600 473	-3 983 610
Övriga rörelsekostnader		-704 243	-522 101	-847 031
Summa rörelsekostnader		-9 194 808	-8 078 621	-15 576 033
Rörelseresultat		2 920 364	3 607 538	-101 041
Finansiella poster				
Ränteintäkter och liknande resultatposter		-	-	-159
Räntekostnader och liknande resultatposter	6	-386 517	-579 437	-842 537
Summa finansiella kostnader		-386 517	-579 437	-842 696
Resultat efter finansiella poster		2 533 847	3 028 101	-943 737
Resultat före skatt		2 533 847	3 028 101	-943 737
Skatter				
Skatt på årets resultat		-	-	63 800
Årets resultat		2 533 847	3 028 101	-879 937

Noter

Kronor

Not 2 Försäljning till ägaren

71 % av försäljningen avser Danderyds kommun

	2019-08-31	2018-08-31	2018-12-31
Not 3 Hyresintäkter			
Hyror bostäder	1 022 600	787 573	1 086 400
Hyror lokaler	9 165 095	8 988 842	12 079 837
Arrenden	2 107 580	2 117 655	2 620 620
Outhyrt och rabatter, bostäder	-180 097	-207 912	-311 868
Summa hyresintäkter	12 115 178	11 686 158	15 474 989

Datum

2019-10-04

Diarienummer

KS 2019/0015

Not 4 Inköp från ägaren

15 % av inköpen avser Danderyds kommun

Not 5 Övriga externa kostnader

Tillsyn och skötsel	-2 635 136	-1 935 797	-4 434 469
Reparation	-652 518	-1 088 664	-3 196 692
Övriga driftkostnader	-955 608	-1 385 992	-2 023 690
Arvode Danderyds kommun, VD	-546 715	-273 345	-546 715
Arvode Danderyds kommun, Ekonomi	-272 306	-67 288	-218 686
Arvode Danderyds kommun, tekniska kontoret	-67 570	-88 104	-132 141
Fastighetsskatt	-122 240	-116 856	-192 999
<i>Summa förvaltningsarvoden</i>	-5 252 093	-4 956 047	-10 745 392
Årets avskrivningar	-3 238 472	-2 600 473	-3 983 610

Datum

2019-10-04

Diarienummer

KS 2019/0015

Redovisningsprinciper 2019 delår per augusti

Kommunal redovisningslag

Årsredovisning har upprättats i enlighet med den kommunala bokförings- och redovisningslagen (SFS 2018:597) och Rådet för kommunal redovisningsrekommendationer.

Delårsbokslut

Från och med 2019 rapporterar kommunen delåret per sista augusti.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett basbelopp och gäller för alla materiella och immateriella tillgångar.

Nedskrivningar

Återvinningsvärdet på tillgångar som är föremål för nedskrivning beräknas till nettoförsäljningsvärde.

Avskrivningar

Avskrivningar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet. På tillgångar så som mark, konst och pågående arbete görs inga avskrivningar.

Komponentavskrivning tillämpas från och med 2016 på nya anläggningar.

Avskrivningstider

Immateriella tillgångar 3-5 år
Maskiner och inventarier 5-10 år

För komponentavskrivningar gäller följande avskrivningstider:

Markanläggning	30 år
Stomme/grund	80 år
Tak/fasad/fönster	30 år
Byggnadsinventarier	30 år
Inre ytskikt	20 år
Yttre ytskikt	20 år
Installationer	25 år
Tekniska installationer	15 år
Vitvaror/fastighetsmaskiner	15 år

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärdet.

Omsättningstillgångar som genererar avkastning eller värdestegring värderas från och med 2019 till verkligt värde.

Datum

2019-10-04

Diarienummer

KS 2019/0015

Övriga omsättningstillgångar har redovisats till det lägsta värdet av anskaffningsvärde och verkligt värde (marknadsvärdet) på balansdagen.

Klassificering

Fordringar och skulder som förfaller till betalning inom tolv månader från balansdagen har klassificerats som kortfristiga. Fordringar och skulder som förfaller till betalning efter tolv månader från balansdagen har klassificerats som långfristiga.

Exploateringsfastigheter, som avses att avyttras inom en utsatt tidsram, och som i övrigt uppfyller rekommendationer för klassificering redovisas som omsättningstillgång.

Affärsverksamhet

När avgiftsuttaget överskrider självkostnaden redovisas detta som en skuld i kommunens balansräkning. Ett motsvarande underuttag jämnas ut inom en treårsperiod över balansräkningen, men överskrids tidsperioden redovisas en förlust enligt försiktighetsprincipen.

Redovisning av intäkter

Investeringsbidrag, anslutningsavgifter och gatukostnadsersättningar tas upp som en förutbetalad intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningarnas respektive nyttjandeperiod.

Bidrag som erhålls från privata aktörer resultat förs direkt från och med 2019.

Jämförelsestörande poster

Exempel på jämförelsestörande poster är realisationsvinster, realisationsförluster samt större poster av engångskaraktär som inte tillhör den normala verksamheten.

Redovisning av lånekostnader

Kommunen tillämpar huvudmetoden vilket innebär att lånekostnaden belastar resultatet den period den uppkommer.

Pensionsåtaganden

Kommunens pensionsskuld redovisas dels som en avsättning i balansräkningen dels som en ansvarsförbindelse. Äldre pensioner intjänade till och med 1997 redovisas som en ansvarsförbindelse. I balansräkningen redovisas samtliga pensionsåtaganden som intjänats från och med 1998.

Kommunen har sedan 1998 en extern medelsförvaltning som avser att täcka delar av pensionsutbetalningarna som redovisas som ansvarsförbindelse. Av detta följer att kommunen i enlighet med god redovisningssed belastar resultatet med såväl förändringen av intjänad pension samt utbetalda pensioner.

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS17. Förvaltare av pensionsskuld inklusive prognoser för framtida pensionskostnader är KPA.

Datum

2019-10-04

Diarienummer

KS 2019/0015

Försäljning och inköp av anläggningstillgång

Vid försäljning och köp av anläggningstillgångar gäller som huvudregel att händelsen hänförs till det räkenskapsår när avtal tecknas, under förutsättning att det föreligger giltiga politiska beslut.

Skatteintäkter

Slutskatteavräkningen har beräknats enligt Sveriges Kommuner och Landstings prognos i augusti 2019. Detta följer den rekommendation som Rådet för Kommunal Redovisning har utfärdat, rekommendation R2.

Sammanställd redovisning

Enligt den kommunala redovisningslagen ska årsredovisningen omfatta även den verksamhet kommunen bedriver i form av andra juridiska personer. Syftet med den sammanställda redovisningen är att ge en samlad bild av nämnderna och bolagens verksamhet och ekonomiska ställning. De koncerninterna transaktionerna elimineras för att ge en rättvisande bild av resultat och ekonomisk ställning.

Kommunen konsoliderar sitt helägda bolag Djursholms AB i den sammanställda redovisningen.

Datum
2019-10-04Diarienummer
KS 2019/0015

Resultaträkning

		Koncern	Koncern	Koncern	Kommun	Kommun	Kommun
(Mnkr)	Not	2019-08	2018-08	2018-12	2019-08	2018-08	2018-12
Verksamhetens intäkter	1	387,7	333,4	653,6	384,0	350,9	667,1
Verksamhetens kostnader	2	-1 553,4	-1 431,4	-2 330,3	-1 555,8	-1 440,6	-2 333,2
Avskrivningar	3	-92,2	-81,5	-130,0	-89,6	-81,6	-128,7
Verksamhetens nettokostnader	4	-1 257,9	-1 179,5	-1 806,7	-1 261,4	-1 171,3	-1 794,7
Skatteintäkter	5	1 563,0	1 505,4	2 256,6	1 563,0	1 505,4	2 256,6
Generella statsbidrag och utjämning	6	-349,6	-357,2	-535,1	-349,6	-357,2	-535,1
Verksamhetens resultat		-44,6	-31,2	-85,2	-48,1	-23,1	-73,3
Finansiella intäkter	7	35,3	1,2	3,0	35,6	1,3	3,4
Finansiella kostnader	8	-8,9	-3,4	-9,0	-8,8	-3,0	-8,5
Resultat efter finansiella poster		-18,1	-33,5	-91,2	-21,3	-24,7	-78,4
Extraordinära intäkter							
Extraordinära kostnader							
Inkomstskatt dotterbolag				0,1			
ÅRETS RESULTAT		-18,1	-33,5	-91,1	-21,3	-24,7	-78,4

Datum
2019-10-04Diarienummer
KS 2019/0015

Finansieringsanalys

(Mnkr)	Koncern			Kommun	Kommun	Kommun	
	Not	2019-08	2018-08	2018-12	2019-08	2018-08	2018-12
Den löpande verksamheten							
Resultat före extraordinära poster		-18,1	-33,5	-91,1	-21,3	-24,7	-78,4
Justering resultat VA/Avfall		-	-	-6,0	-	-	-6,0
Justering för avskrivningar		91,9	83,3	130,0	89,6	81,6	128,7
Justering ändrad redovisningsprincip		-	-	-	-	-	-
Justering för nedskrivningar		-	-	-	-	-	-
Justering omklassificering		-	-	-	-	-	-
Justering för förändring av avsättning pension och löneskatt		30,6	12,2	25,5	30,6	12,2	25,5
Justering för förändring av rörelsekapital	23	-65,3	-43,4	101,9	-63,6	-36,1	106,4
Medel från den löpande verksamheten		39,1	18,7	160,3	35,3	33,1	176,2
Investeringsverksamheten							
Investering i mark, byggnader och tekniska anläggningar		-107,1	-162,0	-310,0	-99,4	-174,8	-304,9
Investering i maskiner och inventarier		-5,4	-16,8	-23,1	-5,4	-16,7	-23,1
Inköp/Försäljning av anläggningstillgångar	24	-	-25,0	-25,0	-	-25,0	-25,0
Medel från investeringsverksamheten		-112,5	-203,8	-358,1	-104,8	-216,5	-353,1
Finansieringsverksamheten							
Nyupplåning		14,7	-	104,0	-	-	100,0
Periodiserade avgifter VA		1,3	1,3	8,2	1,3	1,3	8,2
Amortering av lån		0,0	-	-	-	-	-
Justering kortfristig del av långfristig skuld		-	-	-100,0	-	-	-100,0
Ökning (-)/minskning (+), långfristiga fordringar		-	-	-	-	-	-
Medel från finansieringsverksamheten		16,0	1,3	12,2	1,3	1,3	8,2
Årets kassaflöde		-57,3	-183,9	-185,5	-68,3	-182,2	-168,7
Likvida medel vid periodens början		-53,7	131,9	131,9	-34,6	134,0	134,0
Likvida medel vid periodens slut		-111,0	-52,0	-53,7	-102,9	-48,1	-34,6